

Tema	Struktūra	Kūrinių analizė, interpretavimas	Rēmimasis kontekstu	21x2	Iš viso 100
7 6	4 4	7 6	3 2 18+2=36		Surinkta
Gramatika	Rašyba	Skyryba	Stilius		90+9
9 9	15 15	14 13	20	17	

Žmogaus elgesio motyvacija literatūroje

"Žmogus - tai nestabili paruo-
susys tarp danguos ir žemės,
gelmės ir plokštumos."

D. Merkikovskis

Amerikiečių John E. Douglas ir Mark Olshaker tiki-
nais faktais paremtose knygose "Mindhunter: Inside FBI's
Elite Serial Crime Unit" tyriinėjami motyvai, paskatinę
asmenis įvykdinti nusikaltimus, subietusius XX a. antrosios
pusis Jungtinės Amerikos Valstijos ~~sociumą~~. Aprašomi inter-
viu su tokiais psychopatais kaip Ed Kemper ar Charles Man-
son vaidriai parodo, kad žmogus savo elgesį priimia iš
motyvuoja asmeninius poreikius tenkinimui, situacijos verti-
niui apsinibojant savitais principais ir pasaulizicinė. Pana-
šiai žmogaus elgesio motyvai ^{? ar a?} grožinėje literatūroje gali-
me analizuoti skaitydami XX a. vidurio rašytojų Alberto
Kamu ir Antano Šteinos kūrybą.

Prancūzų egistencialisto Alberto Kamu kūryba yra vi-
nas ryškiausias pagrindinis, leidžiantis suprasti, kaip žmogus
motyvuoja savo elgesį. Antrojo pasaulinio karo metais iš-
leistame romane „Svetimas“ Kamu sukuria gyvenimo mas-
mės neiškainčio, emociskai riboto žmogaus paveikslą. Prota-
gonistas Merso del abejinguo savi ikiems nuteisiamas
mirti. Tačiau geriausiai pagrindinio veikejo elgesio motyva-
cija, o, tiksliau, jos nebuvinas, atsiskleidria episode, kuriame

Kamu kontekste? Rašta?

jis susiduria su arabu ir jį nusaua - padaro nuskaltima, kuris parodo absurdio įmogaus pasaulio vertinimą. Pirmiausia, verta atkreipti dėmesį į motyvus, kurie Merso pastatina ateiti prie arabo. Jų nėra. Veikėjas teigia: „atejaci visai apie nėką negalvodamas.“ Susidūrimas slyksta tarsi resmoningai, veikėjas neturi tikslą padaryti nuskaltima. Antra, sprendimą padaryti l. atlikti lemingo, kuris ^{vis ūkinis} Merso, kaip pats teigia, pasibeldė į relacijos duris, smarkiai nulemia aplinkos sąlygos. Protagonistas skundriasi galvos skausmu, veidą svili-

✓ nauja saulė ir iškaiturin oru. Racionaliai vertinant + vargu,

✗ ar aplinkos veiksmai? gali pastatiuti nūnudytu įmogu? Tačiau toks yra absurdio įmogaus pasaulio suvokimas - jam nėturi prasmės, taigi ir savo elgesi jis grindžia leprasmiskais argumentais.

S Sieh mintis! Pats Kaučiu yra kiles iš tuo metės Prancūzijos bologijos Alžyro. Vieno pagrindinių šios vienovės uostų Oran gyventojų elgenio motyvaciją jis atskleidria kitame kūninge - romane „Maras“, išleistame 1967 metais. Miesto uigulius pradūtingai mano Gacilai visuomenė ~~irgyvena drąsas~~ pgauna proga suvoki savo susvetinejimo mastą. Oranas yra iroliuojamas, iš jo ~~ne~~ neįmanoma nei atvykti, nei iš jo išvykti. Tik netekę už miesto sienas likusių žmonas, vyras, tevys, draugai ar kiti Grangius žmonių gyventojai pradedą juos vertinti: Būtent begalinis ilgesys ir noras dar kartą išvysti sau svarbius žmones lemia tai, kad miesto ~~g~~ miestiečiai įveikia visuotini abejingumą ir kartu pradedą kovoti priė maro Gacilą. Norint iš arčiau pažvelgti į šią situaciją verta analizuoti pagrindinio veikėjo Bernardo Rijo pasininkimus. Jo atsidarimas, ligoniams ir nuolatinė kova su neganda pastatina ne tik profesinė pareiga, bet ir noras

DRAMA

čiuoysti už miesto sienu, lietuvių žmoną. Romano prabaigoje Rijė surino, kad žmona per mano apgulties laikotarpį mirė. Taigi net iš ūioje situacijoje netruksta absurdo. Tad galima taigti, jog Alkėnas, Kamiu žmogaus elgesio motyvaciją, savo kūryboje atskleidžia dvejopai. Absurdo žmogus išsiškirią tuo, kad jo elgesio motyvacijos paprasciausiai nera. Taičiau žmogus motyvuoti gali ir ilgesys bei maile bitam, padedantys įveikti susvetinimą ir atejimą.

1500

Antanas Štėma, Kamiu amžininkas iš XXa. vidurio lietuvių išeivijos kūnėjų, žmogaus elgesio motyvacijos atskleidžia romane "Balta drobule", dėl savo ekscentrišumo leidojį sulaukusiam fik priejus keturiems metams po parašymo - 1958 m. Romano protagonisto vieno ~~Ningalos~~ ištakų keltuvininko Antano Garšvos elgesį lemia lietuvių patinti išgyvenimai. Garšva, kaip iš Kamiu veikijas Merso, įkūnija egistencialistinę parauliūringą. Verta analizuoti du elgesio aspektus ~~Kamui epizodus~~, bei tai, kaip juose ~~savo elgesi~~ motyvuoja protagonistas. Romane itin išsiškiriā Garšvos santykiai su moterimis - Jone, Ženija ir Elena. Jis teigia, kad ^{jā} ~~mano~~ "agymine moterys tebuvo epizodai". ^{čiačia būti stypkai, kad galime būti nulens} Šiuose "epizodose" ryškeja vienodas santykis modelis. Garšva nėra išgalio moterimi sunčiav, ją dienina, ji tampa jo mūra, o tada ją palieka. Toks elgesys - impulsas jō kūnybai. Garšva įsitikiins, kad menininkas turi kenteti, todėl sau tokia kancią surikuria. Tad protagonistas savo egoistišką elgesį su moterimis motyvuoja poreikiu kurti. Kitame epizode, nukeliančiamje ^{čia} paanglystę Kamue, Antanas Garšva savo elgesį grindžia jau su-kaupta patintini (perskaitytomis knygomis). Priimti sprendimą, pasirankti išgyvenimo - muzindyt - jis įkvėpia filosofo Šopen-

hauerio motyumas. Škima dramatiškai iš su aukščia ironija priešia keteriolikmečio elgseną priemus tokį sprendimą - vince's piškimą iš įvertinimo, kad mintis bus „trijų metryčių ilgio“; „sičiauždauina“, kad „lavonas dar negreit bus surastas, o jiodi varnai išlej jān akis.“ Ironiška yra ir tai: pats Šopenhaueris teige, kad žmogaus patenimo ribos yra ir jo pasaulio ribos. Todėl nasiytojas ne tik parodo, kad jauno žmogaus elgesiui užlixiška ištaška, o daro skaitoma literatūra, bet ir tai, kad „geneculus“ jaunuelio protas tą literatūrą supranta klaidingai, todėl is elgesių motyvuoja remolamariškai savo siauro patinimo ribomis. Taigi Škima tarsi pagrįsdamas Maslow teoriją, sava kūryboje atskleidria, kad žmogus savo elgesių motyvuoja labai konkrečius poreikius, pavyzdriui, kūrybos tenkinimuis. Be to, individuas, ypač jaunystėje, savo patininkimus grindrija jau sukaupta gyvenimistika patintimi ir dėl to gali priimti klaidinges sprendimus.

Škima konteksto mardas.

Baigdamas galiu teigti, jog Kainu ir Škima sava kūryboje patvirtina rusų intelektuoto Meretkovskio mintį: Tiesa, abu kūnejai žmogaus elgesio motyvuių vairduoja skirtingai. Prancūzų nasiytojas teige, kad elgesių lemia žmogaus pasaulio suvokimas - absurdo žmogus savo elgesio nemotyvuoja, o nelaimės akivaidoje elgesių lemtingabi mylimo žmogaus ilgesys daro ištaška tam, kaip elgiamasi. Autanas Škima įrodo, kad individuas elgesių motyvuoja savanaudiškomiš paskatomis, o jaunas žmogus - turinė patyrimu.

Panaikinti pabrachty ečelioj pramę.